

II. ΟΙ ΑΡΧΑΙΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ
1. ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΑ
1.2. Ο ΜΥΚΗΝΑΪΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Αναπτύσσεται στην.....Ελλάδα κατά την ύστερη εποχή του(1600- 1100 π. Χ.) και ονομάστηκε συμβατικά Μυκηναϊκός από το όνομα του σπουδαιότερου κέντρου της εποχής, που ήταν κατά τον Όμηρο η «ευρυάγυια και πολύχρυσος». Θεωρείται η ελληνική **πρωτο-ιστορία**.

Η χώρα.

- Ο μυκηναϊκός πολιτισμός ήταν δημιούργημα πολλών φυλών (Δαναοί, Αχαιοί, Τωνες, Αργείοι κ.α.) που δέχτηκαν επιρροές από άλλους αιγαιακούς πολιτισμούς (κυρίως από τον).
- Εξαπλώθηκαν στον αιγαιακό χώρο (νησιά και Κρήτη), στις ακτές της.....και στην περίοδο της ακμής τους στην Κύπρο και τις της Μεσογείου.
- Σπουδαιότερα κέντρα: Αργολίδα (Μυκήνες, Άργος, Τίρυνθα), Λακωνία (Αμύκλες), Μεσσηνία (Πύλος), Βοιωτία (Ορχομενός, Θήβα, Γλας), Αττική (Αθήνα, Ελευσίνα, Μαραθώνας), Θεσσαλία (Ιωλκός).
- Οι εγκαταστάσεις τους συνήθως ήταν ανάκτορο και ισχυρή σε θέσεις επιλεγμένες ώστε να εποπτεύουν μεγάλες σε έκταση περιοχές.

Οι πηγές.

- Ως τον 19ο αι. τα έπη ήταν η μόνη πηγή. Οι ερευνητές πίστευαν ότι ήταν αποκρήματα της φαντασίας του Ομήρου
- Το 1876 ο έκανε την πρώτη ανασκαφή στις Μυκήνες και από τότε ακολούθησε πληθώρα σχετικών αρχαιολογικών ανακαλύψεων.
- Η αποκρυπτογράφηση της από τους Βέντρις και Τσάντγουϊκ το 1952 προσέφερε επίσης πολλές πολύτιμες πληροφορίες από τις πινακίδες της Πύλου, της, των Μυκηνών και της Θήβας. Είναι μια συλλαβική γραφή που αποδίδει μια μορφή της ελληνικής γλώσσας και ονόματα θεών και ανθρώπων γνωστών σε εμάς από τα Ομηρικά έπη. Το περιεχόμενό τους είναι κυρίως (όχι συνεχές κείμενο).

Ιδεογράμματα της Γραμμικής Β'					
Άρτας	Σελήνη	Κριθάρι	Αμφορέας	Μαλλί	Δόρυ
Γυναικα	Λεκάνη	Ψελαία	Αγγείο με χερούλια	Κέρατο	Βέλος
Ψελαίφι	Τρίποδας	Κύντιρο (αρωματικό)	Φιάλη		
Αλόχο	Αγγείο	Αλεύρι	Δοχείο	Ρυχό αγγείο	
Προβατίνα	Πιθάρι	Ψελαίον	Ποτήρι		Άρμα με τροχούς
Χρίαρι	Κανάτα	Κρασί	Βαθύ κύπελλο	Υφανμα	Άρμα χωρίς τροχούς
Κασίκα	Κανατούλα	Χαλκός	Κύπελλο με χερούλια	Χιτώνας	Άρμα
Γουρούνι	Υδρία	Χρυσός	Ρυτό		Τροχός
Βόδι	Υδρία με πόδια		Κουτάλι		Ακόντιο
Σιτάρι	Κύπελλο	Κρόκος	Κουτάλι		

a	da	ja	ka	ma	na	pa	qa	ra	sa	ta	wa	za
e	de	je	ke	me	ne	pe	qe	re	se	te	we	ze
i	di		ki	mi	ni	pi	qi	ri	si	ti	wi	
o	do	jo	ko	ma	no	po	qo	ro	so	to	wo	zo
u	du	ju	ku	mu	nu	pu		ru	su	tu		

t(i)-ri-po-de	a-k(o)-so-ne	d(e)-re-u-ko
*tripodes	*aksones	*dleukos
'tripod'	'axes'	'new wine'
tu-ka-te	pa-ka-na	ko-wo
*thugater	*phasgana	*korwos
'daughter'	'swords'	'boy'
wa-na-k(a)	a2-ku-p(i)-ti-jo	
*wanak	*aiguptios	
'king'	'Egyptian'	

Οικονομική, κοινωνική και πολιτική οργάνωση του μυκηναϊκού κόσμου

- Οικονομικές σχέσεις βασισμένες στο Μετά το 1500 π. Χ. η ανάπτυξη είναι έντονη, αρχίζει η έξοδος στο και υπάρχει έντονη οικοδομική δραστηριότητα σε μνημειώδη κτίσματα (μέγαρα σε οχυρωμένες).
- Επίκεντρο οικονομικής δραστηριότητας : τα
- Ασχολίες των υπηκόων: γεωργοί, κτηνοτρόφοι, (κεραμουργοί, χρυσοχόοι, χαλκουργοί, ξυλουργοί, ναυπηγοί, αρωματοποιοί, γιατροί κλπ), έμποροι και
- Ο διαχειρίζεται τον πλούτο της περιοχής. Είναι πολιτικός και στρατιωτικός αρχηγός, έχει εξουσία και, αλλά δεν υπάρχει θεοκρατική οργάνωση ούτε ισχυρό ιερατείο.
- Σύμφωνα με τις πινακίδες της Πύλου ανώτατος άρχοντας ήταν ο (wa-na-ka), υποτελείς του ήταν οι τοπικοί άρχοντες, διοικητές περιφερειών:..... (rawa-ke-ta), από το λαός+ηγούμεναι. Στην τάξη των ευγενών αναφέρονται οι (e-ge-ta), από το έπομαι = ακολουθώ. Σημαντικός τίτλος στην περιφερειακή διοίκηση ήταν και αυτός του (te-re-ta), ενώ στους Μυκηναίους λιγότερο τιμητικός ήταν ο τίτλος (qa-si-re-u), που σημαίνει απλά τον επικεφαλής ομάδας, ο οποίος όμως αναβαθμίζεται κατά τα Ομηρικά χρόνια και δηλώνει πια τον ανώτατο άρχοντα. 3
- Παρά τα κοινά χαρακτηριστικά των επί μέρους περιοχών φαίνεται ότι δεν υπήρξε ενιαίο μυκηναϊκό κράτος, αλλά 4-5 μεγαλύτερα και άλλα τόσα μικρότερα ομοσπονδιακά κράτη. Ίσως τα κράτη αυτά να ήταν φόρου υποτελή στις

Η εξάπλωση.

- Το εμπόριο προκαλεί στροφή προς τη
- Στα τέλη του 15ου π. Χ. αι. οι Μυκηναίοι κυριαρχούν στην Κρήτη, καταλαμβάνουν την..... και επιβάλλουν Μυκηναϊκή στο Αιγαίο
- Τους επόμενους δυο αιώνες επεκτείνονται στην Κύπρο, εξελληνίζοντάς την, στη Φοινίκη (Ουγκαρίτ), την Παλαιστίνη και την Αίγυπτο (..... δραστηριότητες). Αναπτύσσουν σχέσεις με τους Χετταίους (πινακίδες Χαττούσα-Βασιλιάς των Αχιγιάβα).
- Στις αρχές του αι. εισβάλλουν με τους λαούς της θάλασσας στην Αίγυπτο (Αχαιβάσα). Επεκτείνονται προς τηΜεσόγειο (Κάτω Ιταλία, Σικελία, Σαρδηνία, ανατολικές ακτές Ισπανίας) Στρέφονται προς βορρά, προς τον..... Πόντο (πρώτες ύλες, μέταλλα). Τρωική εκστρατεία (πιθανώς για έλεγχο Ελλησπόντου-1184 π. Χ. σύμφωνα με την παράδοση, αλλά μάλλον συνέβη προς τα τέλη του 13ου αι.). .

Η παρακμή.

- Από τις αρχές του αι. δυσκολία στις εμπορικές επαφές με χώρες της λόγω επιδρομών των λαών της θάλασσας, που προκάλεσαν αποδυνάμωση σε άλλοτε ισχυρά βασίλεια (κατάλυση κράτους Χετταίων, οικονομική Κύπρου, Αιγύπτου). Άσχετα αν σε αυτές συμμετείχαν κάποιοι Αχαιοί, οι επιδρομές εν τέλει είχαν μοιραίο αποτέλεσμα και για τους Μυκηναίους, κλονίζοντας την των Μυκηνών και συμβάλλοντας στη διάλυση του μυκηναϊκού κόσμου.
- Εσωτερικές διενέξεις και συγκρούσεις ολοκλήρωσαν την

Ο πολιτισμός

Ενοποιητικάτου μυκηναϊκού κόσμου που επιβεβαιώνουν την πολιτιστική του

-**Η κοινή** (πρώιμη μορφή της ελληνικής)

-**Κοινές** **δοξασίες** (λατρείες και ονόματα θεών)

-**Ομοιομορφία** στις πτυχές του βίου (τέχνη, πολεμικός εξοπλισμός, ενδυμασία, καλλωπισμός κλπ)

Η μυκηναϊκή τέχνη

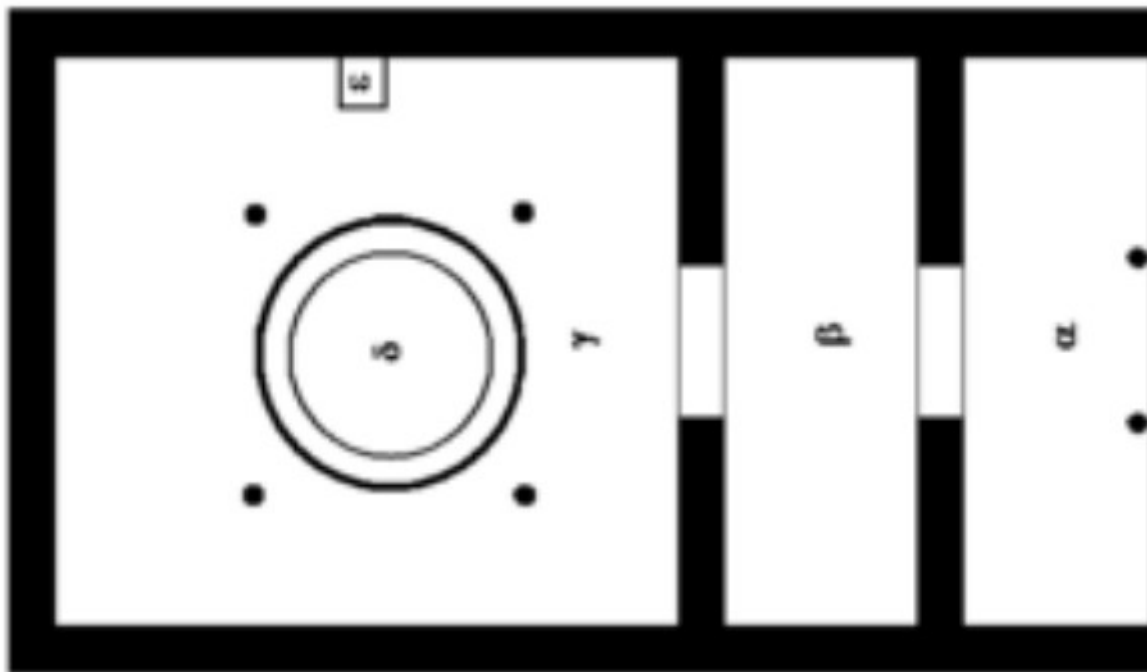
- ▶ Χαρακτηριστικά αυστηρήs
- ▶ Τεχνίτες και καλλιτέχνες από τα ανάκτορα και καλύπτουν αισθητικές και ιδεολογικές ανάγκες των ανακτόρων

Μυκηναϊκή αρχιτεκτονική:

- Οχυρωμένες με ανάκτορα

- κατασκευές

Ανάκτορα: Σε επιλεγμένες θέσεις, περιβάλλονται από υψηλά Πυρήνας το (ορθογώνιο οικοδόμημα, ανοιχτός χώρος μπροστά που επικοινωνεί με την αυλή(α)- {πρόδομος}(β)-κυρίως (γ) με στη μέση (δ) και 4 κίονες περιμετρικά της που στηρίζουν την οροφή. Στη δεξιά πλευρά της αίθουσας βρίσκεται ο(ε)). Δεξιά και αριστερά του μεγάρου και της αυλής υπάρχουν πολλά διαμερίσματα.

Ταφικές κατασκευές:

Ξεχωρίζουν οι τάφοι (κτιστός θάλαμος σε σχήμα- είσοδος μεγάλη με τριγωνική απόληξη, στην οποία οδηγεί μακρύς με κτιστές πλευρές. Η θύρα ήταν μάλλον ξύλινη) Μετά την ταφή θάλαμος και διάδρομος καλύπτονταν με χώμα (τούμπα, μικρός λόφος). Σπουδαιότερο δείγμα: Ο θησαυρός τουστις Μυκήνες.

Μυκηναϊκή ζωγραφική

Τοιχογραφίες και παραστάσεις υψηλής ποιότητας ==> έμπειροι καλλιτέχνες
Επηρεασμένοι από πολιτισμό, διαφορετική..... Τελετουργικές και
σκηές, ή σκηνές Από 12ο αι. έχουμε σχηματοποίηση των φυτικών και ζωικών
θεμάτων και υποβάθμισή τους σε απλά διακοσμητικά σχέδια. Οι αντιλήψεις των Μυκηναίων
επηρέασαν την αισθητική τους και δημιούργησαν το ιδιαίτερο καλλιτεχνικό ύφος τους.

